

Hepolan Pientaloyhdistys r.y.
Tepontie 14
94830 Kemi

5.6.2009

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖLLE

ASIA

diaarin. 49/815/2009

Mielipiteemme ja vaatimuksemme, koskien kuulutusta Fennovoima Oy:n hakemuksesta Valtioneuvoston periaatepäätökseksi uuden ydinvoimalaitoksen rakentamishankkeesta. Simon Karsikkoniemeen

Lausuntomme po. hakemuksen kohtaan "Sijoituspaikkojen sopivuus ja hankkeen ympäristövaikutukset" toteamme, että Simon Karsikkoniemi ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkana ei täytä Säteilysuojakeskuksen ohjeiden YVL.1.10 ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkaohjeiden vaatimuksia, kohdan 2 Ydinvoimalaitoksen laitosalue ja sen lähiympäristö.

Ensinnäkin seuraava ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkaohje ei täyty:

Kun valitaan ydinvoimalaitoksen sijaintipaikkaa, on yleisperiaatteena, että laitos sijaitsee harvaan asutulla alueella ja etäällä merkittävistä asutuskeskuksista. Laitoksen sijoittaminen harvaan asutulle alueelle on perusteltua siksi, että tällöin onnettomuuteen varautumista koskevat toimenpiteet kohdistuvat pienempään väestöryhmään ja ne on siten helpompi toteuttaa.

Myös seuraava ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkaohje ei täyty:

Laitosalueita ympäröi **suojavaähyke**, joka ulottuu noin 5 kilometrin etäisyydelle laitoksesta. Suojavaähykkeellä on voimassa maankäyttöön kohdistuvia rajoituksia. Sille ei saa sijoittaa tiheää asutusta, sairaaloita tai laitoksia, joissa käy tai oleskelee huomattavia ihmismääriä. Suojavaähykkeelle ei myöskään tule sijoittaa sellaisia merkittäviä tuotannollisia toimintoja, joihin ydinvoimalaitoksen onnettomuus voisi vaikuttaa. Pysyvien asukkaiden määrä tulisi pitää pienempänä kuin 200. Loma-asutusta tai vapaa-ajan toimintaa voi tällä alueella olla enemmän, mikäli kyseiselle alueelle voidaan laatia asianmukainen pelastussuunnitelma.

Tarkennuksena tähän viiden kilometrin suojavaähykealueeseen, että se on määritelty laitoksesta, ei laitosalueen keskipisteestä. Kun laitos on halkaisijaltaan noin 1 km:n suuruinen, niin suojavaähykkeen tulee ulottua vähintään noin 5,5 km:n etäisyydelle laitosalueen keskipisteestä.

Edellä mainitun lupahakemuksen hakemusasiasiakirjoissa oli totuudenvastaisesti näiden sijoituspaikkaohjeiden täyttyvän kohdassa; sijoituspaikkojen sopivuus ja hankkeen ympäristövaikutukset Siis Simon Karsikkoniemen osalta mainitut sijoituspaikka ohjeet eivät täyty, asukkaita tulisi olemaan suojavaähykkeellä vähintään 1500 henkilöä.

Myös on huomioitava, että välittömässä suojavyöhykealueen vieressä on YVL.1.10 sijoituspaikkaohjeen mukaisesti mainittuja "sellaisia merkittäviä tuotannollisia toimintoja", siis lähitöillä sijaitsee Stora-Enson Veitsiluodon tehtaat ja myös Kemin satama, suurine öljyvarastoineen. Näistä kohteista ei ole olemassa kuin yhteen ilmansuuntaan suuntautuva pelastautumisväylä, jonka mahdollinen ydinvoimaonnettomuus katkaisi alueella yleisesti vallitsevien tuuliolosuhteiden vuoksi.

Vaadimme näitä kolmea edellä mainittua ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkaohjetta noudatettavan Simon Karsikkoniemen osalta yhtä tarkoin, kuin mitä vaaditaan mm. nykyisinkin rakenteilla olevan Olkiluodon uuden ydinvoimalan rakenteiden ja laitteiden osalta, mm hitsaus-saumojen suhteen.

Etenkin kun Fennovoima oy:n YVA- selosteen 2008 mukaan s. 94–94 maniitaan ilmaan laskettavien radioaktiivisten päästöjen olevan Tritium, hiili-14, jodi(1-131ekv), jalokaasuja ja aerosoleja, sekä mereen laskettavien radioaktiivisten päästöjen olevan tritiumia ja muita beta ja gamma päästöjä. Näiden radioaktiivisten päästöjen pitkäaikaisten levittämisten vaikutuksista lähiympäristön suureen asukasmäärään ei tiedetä olevan turvallista, niin ei voida turvallisesti, vastoin Säteilyturvakeskuksen ohjeiden YVL.1.10 ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkaohjeita, sijoittaa ydinvoimalaitosta Simon Karsikkoniemeen.

Emme hyväksy ydinvoimalaitosta sijoitettavaksi Simon Karsikkoniemeen, edellä mainittujen terveyttämme ja asutustamme vaarantavien seikkojen vuoksi!

Po. periaatepäätöslupahakemuksessa, kuten myös Fennovoiman YVA- selostuksissakaan ei ole selvästi tullut esille ydinvoimayrittäjän vastuuasia, ydinonnettomuuden aiheuttamien vahinkojen korvauksista. Em. asiakirjoista päätellen päävastuu isomman (vert. Tshernobyl) onnettomuuden aiheuttamat vahingot tulisivat yhteiskunnan vastattaviksi, jolloinka korvausten saaminen voisi kestää kymmeniä vuosia, toisin kuin vakuutusyhtiöiden korvausajat.

Eduskunnan ydinvastuulakiin 2005 hyväksymän muutoksen perusteella laitoksenhaltijan vastuusta tulee rajoittamaton ja pakollinen vakuutettava määrä nousee 700 miljoonaan euroon. Muutokset tulevat voimaan samanaikaisesti kuin Pariisin yleissopimusta täydentävä pöytäkirja, jonka toimeen saattamiseksi lakimuutos tehdään. Voimaantulo edellyttää sopimusvaltioiden ratifiointia, jota ovat hidastaneet ongelmat kattavuudeltaan ja kestoaltaan laajentuvien vastuiden vakuuttamisessa.

Vaadimmekin, että sijoitettiinpa Fennovoiman mahdollinen uusi ydinvoimalaitos mille sijoituspaikkakunnalle tahansa, on ko. ydinvoimayrittäjän hankittava rajoittamattoman, ydinvastuun, yli 700 miljoonan euron kattava vastuuvakuutus.

Lisäksi vaadimme, että po. lupahakemusta ei tule viedä Valtioneuvoston, kuten ei myöskään Eduskunnan käsittelyyn, ellei ydinvoimayrittäjällä (Fennovoima Oy:llä) ole vaadittua rajoittamattoman ydinvastuun kattavaa vakuutusta, tai vakuutta em. vakuutuksen saamiseksi! Mikäli em. rajoittamattoman ydinvastuun vakuutusta ei ole saatavilla, on ydinvoimayrittäjän, (Fennovoiman) hankittava rajoittamattoman ydinvastuun kattava pankkitakaus, ennen em. periaatepäätöksen lupakäsittelyä

Lisäksi lupapäätösasiaa käsiteltäessä ministeriössä, on huomioitava, että em. mainitun vastuuvakuutuksen mahdollinen puuttumine yrittäjältä vääristää sähkömarkkinakilpailua, johtuen vastuun pakoilusta vastuuvakuutuksien osalta. Jolloinka ydinvoimayrittäjä(t) saa/(vat) perusteetonta kilpailuetua muihin sähköntuottajiin verrattuna

Jotta uuden ydinvoimalaitoksen rakentaminen olisi yhteiskunnan kokonaisedun mukaista, vaadimme lupa-asiakirjoihin lisättäväksi seuraava, jäsenistöä ja jäsenistön aluetta koskeva lisäys (vaatimus): Mikäli ydinvoimalaitos kuitenkin vastoin YVL 1.10 ydinvoimalaitoksen sijaintipaikkaa koskevia vaatimuksia 11.7.2000 rakennetaan Simon Karsikkoniemeen, vaadimme Fennovoima Oy:tä lunastamaan niiden jäsenistömme asuintalot tontteineen, jotka sitä tulevat vaatimaan. Perusteluina se, että emme tunne ydinvoimalan lähiasukkaina oloamme turvallisiksi, mm. jatkuvat päästöt veteen ja ilmaan, sekä tiheään asutuksen ja koulun, sekä läheisten merkittävien tuotannollisten toimintojen lisä henkilöstömäärän tuoma, riittämätön evakuointimahdollisuus onnettomuustilanteissa.

Vaatusausekkeemme koskee jäsenistöämme niiden osalta, joiden asuintalot sijoittuisivat edellä mainitun selostuksen mukaiselle ydinvoimalan suojavyöhykealueelle, tai em. suojavyöhykealueen välittömään läheisyyteen, asuinalueina/-kylinä!

Kemissä 5.6.2009

Hepolan Pientaloyhdistys r.y. yhdistysrekisterin mukaiset nimenkirjoittajat

Lauri Siltanen

Lauri Siltanen puheenjohtaja

Ritva Vallo

Ritva Vallo sihteeri